

SZAKEMBEREK SZERINT SAJÁTOS VAKÁCIÓS IDÉNYRE KELL KÉSZÜLNIÜK AZ ERDÉLYI ÉS PARTIUMI SZÁLLÁSADÓKNAK

Kihasztnálni a lakosság utazási kedvét

Hasznukra tudják fordítani az erdélyi és partiumi szállásadók azt a tényt, hogy a koronavírus-világjárvány sem szegte a lakosság utazási kedvét, és a Covid-19 elleni vakcina megjelenése nyomán a tavasszal, illetve a nyáron még többen tervezik az útra kelést – vallják a Krónikának nyilatkozó szakemberek. Szerintük az ágazatban tevékenykedő vállalkozóknak most nem panaszkodniuk kell, hanem a rendelkezésre álló állami támogatások lehívására és az új kihívásokra való felkészülésre kell összpontosítaniuk.

» BÍRÓ BLANKA

Jól alakult a téli szezon a kisebb erdélyi és partiumi szállásadók szempontjából, a nagy szállodák leleménnyel tudták növelni a vonzerejüket. László Endre, a székelyföldi Turisztikai Desztináció Menedzsment (TDM) klaszter elnöke lapunknak elmondta, a kis- és közepes szállásadók szempontjából jól alakul a téli idény, mindenhol telt ház van, sőt zsúfoltság. A külföldi szízes lehetősége szinte teljesen megszűnt, ez növelte a belföldi turisztikai célpontok vonzerejét. Olaszország, Franciaország meghosszabbította a korlátozásokat, így februárban ezekbe az országok biztosan nem lehet beutazni, utána már véget ér a vakáció, a végéhez közeledik a sí-szezon. A nagyobb szállodák a wellnessközpontokban életbe léptetett megszorítások miatt kerültek nehéz helyzetbe, de itt is vannak jó példák, Bálványoson a gasztronómiában emelték magasra a mércét, kültéri tevékenységekkel, kirándulásokkal növelték a szállás vonzerejét, ugyanakkor időpontfoglalással a szaunát, a jacuzzit is lehet használni. Két-három napot tartalmazó el lehet így tölteni még akkor is, ha nincs sípálya a közelben, részletezte László Endre. Hozzátette, az utazási kedv nem lankadt Romániában, lehetőség is van, akár külföldre menni, és maradt egy réteg, amely ezt bevállalja. Így az ország felkerült a Maldív-szigetekre turistákat küldő országok top tízes listájára. Románia korábban nyitott, mint a közép- és nyugat-európai országok többsége, Egyiptomba, Mauritiusra, a Maldív-szigetekre is utaznak romániai turisták, miközben például Németország egy hónapos késéssel nyitja meg ezt a lehetőséget.

Legyen kártyaolvasó

A székelyföldi turisztikai klaszter nagy hangsúlyt fektet arra ebben az időszakban, hogy a vendéglátók felkészüljenek az idei évre, és a legtöbbet hozzák ki a sajátos helyzetből – fejtette ki ugyanakkor kérdésünkre László Endre. Elmondta, párhuzamosan két felmérést is készítenek, egyrészt arról, miként vannak fel-

Túrázásra, sízésre csábító időjárás. Mostanáig jól alakul a téli szezon, mindenhol telt ház van

készülve a szállásadók a kártyaolvasó üdülési csekkek fogadására, és hogy milyen mértékben hívják le a kormánytámogatásokat. „Ígéret van arra vonatkozóan, hogy 2021-ben is lesznek utazási utalványok. Az országban 1 250 000 közalkalmazott kaphat ilyen vouchert, ebből óriási összeg kerül be a piacra” – irányított rá a figyelmet a klaszter elnöke. A román kormány tervezi, hogy az év végéig meghosszabbítja a papíralapú csekkek érvényességét, miután ettől az évtől már csak kártyán adják ki ezt a támogatást.

A klaszter feltérképezi, hogy a szállásadók közül hányan használják a kártyás fizetési lehetőséget, akinek nincs kártyaolvasója, személyesen is megkeresik, hogy meggyőzzék és segítsék. Sokan mondják, hogy költséges, de ha elmulasztják, elesnek az üdülési csekkektől, figyelmeztet László Endre. Azt is elmondják a vállalkozóknak, hogy a kártyák használatára három lehetőség is van, nemcsak a fizikai jelenléttel lehet terhelt, hanem felhatalmazással távolról is, sőt online is. A három lehetőség közül legalább kettőt építenek be a turisztikai vállalkozók, javasolja a szakértő.

Nem sírni kell, hanem tenni

A tapasztalatok szerint ugyanakkor az elmúlt évben a turisztikai vállalkozók egy része nem élt a kormánytámogatásokkal. „Bátortalanok voltak, nem bíztak a rendszerben, attól tartottak, hogy fokozottabban ellenőrzik majd őket” – sorolta László Endre. Hangsúlyozta, nyilván minden támogatás felhasználását ellenőrzik, de „nem sírni, panaszkodni kell, hanem ki kell használni minden lehetőséget, a rövidített munkaidőtől kezdve, a forgalomkiesés alapján nyújtott támogatásig”.

Mint ismeretes, a tavalyi forgalomkiesés hús százalékat lehívhatják a turizmusban vállalkozók, az összeget működési költségekre fordíthatják. Ez a pénz a tavalyi mérleg lezárása, valószínű leghamarabb

márciusban lesz lehívható. Emellett az alkalmazott nélkül működő kisvállalkozásoknak nyújtandó kétezer eurós egyszeri támogatás lehetőségét is valószínűleg februárban újrainyítják, mert maradt meg pénz, ezt az idegenforgalmi ágazatban is kihasználhatják a családi vállalkozások. Az elmúlt évben a járványügyi megszorítások miatt elmaradtak az ágazatban a gyakorlati képzések, ezt idén pótolni kell, véli László Endre. A klaszter ezért már a héten szervez ebben a témában egy konferenciát, arra készülnek, hogy amint a diákok visszamehetnek az iskolába, azonnal kezdhesék el a gyakorlati ismeretek elsajátítását.

Minden válság lehetőség

„Minden válság egy lehetőség is egyben, az erdélyi és partiumi turisztikai vállalkozók kihasználhatják, hogy az utazási korlátozások miatt belföldre szorult a korábban külföldön üdülő fizetőképes vendégek. Lépéselőnybe kerülnek azok a szálláshelyek, melyek ezt a létszámban is jelentős, ugyanakkor magas vásárlóerővel rendelkező vendégekort meg tudják szólítani” – húzta alá megkeresésünkre Godra Árpád, a szovátai Ensana Health Spa Hotels értékesítési igazgatója. Hangsúlyozta, a minőségi szálláshelyet, gasztronómiai kínálatot, bel- és kültéri szabadidős tevékenységet kínáló vállalkozásoknak ez a jövőben is nyereséget jelent, középtávon is megalapozhatják a forgalmat, hiszen ha azok a turisták, akiket nagy utazási kedv jellemez, felfedezik ezeket a létesítményeket, a jövőben is felkeresik.

Az idegenforgalmi szakember meglátása szerint a Székelyföld e tekintetben jó startpozícióban van, hiszen kisebb kapacitásra van berendezkedve, a passzív prevencióra fi gyelők szívesebben választják a kisebb panziókat, kúriákat, kastélyszállókat. Az elmúlt év utolsó negyedében ugyanis az látszott, hogy a foglalások a kapacitás és a népsze-

rűségi index függvényében nagy szórásban voltak: minél nagyobb volt egy szálloda, annál nagyobb volt a visszaesés a szobakihasználtság tekintetében. Annál is inkább látványos volt a veszteség, hogy ezek a létesítmények 2019-ben nagyon jól teljesítettek. Mivel a járvány miatt a turisták inkább az intímabb szálláshelyeket keresték, a kisebb szálláshelyeknél nem esett vissza ilyen mértékben a forgalom. A medencehasználatra vonatkozó tiltás tovább nehezítette a helyzetet, bár ennek is megvan a kiskapui. Godra Árpád arra számít, hogy húsvétig ezen a téren nem lesz számottevő lazítás, a társadalmi távolságtartást a vendéglátás minden mozzanatában szavatolni kell.

Túl kell élni, amíg megjelenik a fény az alagút végén

Az utazási kedv továbbra is tetten érhető, Godra Árpád szállodaüzemeltetőként azt tapasztalja, sok az érdeklődő, kéri az ajánlatokat, bár ezekből nem valósul meg foglalás olyan arányban, mint korábban. „Mivel bizonytalanság van a piacon, a vendégek igyekeznek közvetlenül, előzetesen tájékozódni, hogy mi történik a kiszemelt helyszínen. Ez abból is látszik, hogy az online foglalás aránya visszaesett. Látványosan átalakult 2019-hez képest a vendégmagatartás, a foglalás közelebb került az érkezés időpontjához, a korai foglalás eljelentéktelenedett, a döntést utolsó pillanatra halasztják, keresik a rugalmas feltételeket, a díjmentes visszamondás határideje közel került az utazás időpontjához” – osztotta meg velünk tapasztalatait a szakember.

Az Ensana szállodák esetében is azt látták, hogy a foglalási ablak lerövidült. Míg 2019-ben átlag 35 nap telt el a foglalás rögzítésétől az érkezésig, ez tavaly már 8 napra csökkent, és folyamatosan rövidül. Ez bonyolítja a vállalkozók dolgát, már nemcsak az esetleges korlátozások nehezítik a tervezést, hanem az utolsó pillanatban történő foglalások is. Emiatt a kereslet vezérelt árrendszer sem működik.

Godra Árpád ugyanakkor aggodalommal figyeli, hogy Nyugat-Európában újabb szigorításokat léptetnek életbe az eddiginél gyorsabban terjedő, Angliában mutálódott vírustörzs miatt. Tapasztalata szerint a Nyugaton történtek járványvonalon és a vele járó következményekkel együtt egy kis késéssel Romániába is begyűrűznek, és Bukarestben már azonosítottak gócpontot. „A február elejét még bizakodóan látom, a február vége, március már kérdéses. Az idegenforgalomban vállalkozóknak élniük kell a kedvezményekkel, ki kell használniuk a kompenzációs rendszereket, mert ez a túlélésről szól. Egyszer csak megjelenik az alagút végén a fény, de addig túl kell élni” – szögezte le Godra Árpád.